

Aiotko ohjata tai arvioida PALETIN?

Lohjansseudun kuvataidekoulun päättötyöohjeet ohjaajille ja ulkopuolisille
arvioitsijoille

SYKSY 2010

MIKÄ PALETTI ON?

Taiteen perusopetuksen visuaalisten taiteiden laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteissa v. 2002 todetaan päättötyöstä näin: ”Oppilaan tulee laatia itsenäisesti visuaalisten taiteiden laajan oppimäärän mukainen päättötyö, joka sisältää teoksen, portfolion työskentelystä ja siihen liittyvän itsearvioinnin”.

Lohjansseudun kuvataidekoulussa vapaaehtoinen päättötyö on PALETTI. Sen laajuus on 160 tuntia.

Päättötyö on oppilaan itsenäisesti suunnittelema ja toteuttama kokonaisuus. Se ilmentää tekijänsä taiteellisia vahvuuksia ja ilmaisuvoimaa sekä osoittaa omatoimisen työskentelyn valmiuksia.

Päättötyöhön kuuluu:

- Taiteellinen työ
- Kirjallinen osuus portfolion muodossa
- Osallistuminen päättötyöryhmään
- Osallistuminen päättötyönäyttelyyn
- Päättötyön esittely päättötyönäyttelyn yhteydessä

Päättötyön kirjallinen osuus eli portfolio on taiteellista työtä täydentävä ja kokoava sekä omaa ajattelua selkiyttävä ja eteenpäin vievä osio.

PALETIN KÄYTÄNNÖT

Päättötyön lukukausimaksu on sama kuin työpajassa. Kuvataidekoulusta saa päättötyöhön tarvittavat perusmateriaalit ja oppilas kustantaa itse tarvitsemansa erityismateriaalit. Jos oppilas hankkii itse perusmateriaaleihin verrattavia materiaaleja, niitä voi laskuttaa kuvataidekoululta ohjaajan harkinnan mukaan 15 euroon saakka.

Päättötyön tekijä työskentelee viikoittain valitsemansa työpajan kokoontumisaikana sekä tarpeen mukaan itsenäisesti muina aikoina. Päättötyö on vapaaehtoinen ja siitä tulee merkintä kuvataidekouluopinnoista annettavaan todistukseen. **Jos oppilas haluaa laajan oppimäärän päättötodistuksen, päättötyön tekeminen on pakollista.**

MILLOIN PALETIN VOI TEHDÄ?

PALETIN voi tehdä työpajaopintojen loppuvaiheessa. **Pääsääntöisesti päättötyön aloittamisen edellytys on 16 vuoden ikä ja 2-3 vuoden työpajaopinnot.**

Päättötyö on varsin laaja kokonaisuus, jonka itsenäinen toteuttaminen vaatii tekijältään lukuvuoden mittaista sitoutumista ja pitkäjänteistä työskentelyä. Rehtori arvioi tilanteen tarvittaessa oppilaskohtaisesti.

MITEN OPPILAS TOIMII, KUN HALUAA ALOITTA A PÄÄTTÖTYÖN?

Oppilas ilmoittautuu kevään jatkoilmoittautumislomakkeessa päättötyöryhmään. Päättötyöryhmän vetäjältä tulee elokuussa kirje kotiin, jossa kerrotaan päättötyöryhmän ensimmäinen kokoontumisaika.

Ryhmä kokoontuu heti syksyn aluksi kaksi kertaa. Toisella tapaamiskerralla alustavat työsuunnitelmat muokataan varsinaisiksi työsuunnitelmiksi, jotka hyväksytetään rehtorilla. Osa oppilaista aloittaa työpajaryhmässä työskentelyn jo tässä vaiheessa.

PÄÄTTÖTYÖN OHJAAJAN TEHTÄVÄT

Päättötyön tekijällä on koulun opettajakuntaa kuuluva päättötyön ohjaaja, joka ohjaa ja tukee päättötyön tekijää tarpeen mukaan sekä käytännön ongelmissa (esim. materiaalihankinnat) että työskentelyn eri vaiheissa. Oppilas pyytää ohjaajakseen työn aihealueeseen keskittynyttä opettajaa. Päättötyön tekijä työskentelee viikoittain ohjaajansa työpajaryhmässä, jolloin ohjaustilanteisiin on mahdollisuus viikoittain.

Päättötyön ohjaaja auttaa tarvittaessa jo työsuunnitelman laatimisessa. Vähintään ohjaaja huolehtii, että työsuunnitelman toteuttaminen on mahdollista sisällön, materiaalien ja aikataulun suhteen. Ohjaaja allekirjoittaa hyväksymänsä työsuunnitelman ja toimittaa sen rehtorille tarkastettavaksi. Päättötyön ohjaaja huolehtii päättötyön tekijän turvallisesta ja vastuullisesta työskentelystä kuten muutoinkin oppituntien aikana. Mahdollinen oppituntien ulkopuolinen työskentely on ohjaajan harkinnan varassa.

Päättötyön ohjaaja arvioi päättötyön numeroin (1-5) sekä kirjallisesti.

Päättötyön ohjaaja valitsee ulkopuolisen arvioijan yhteisymmärryksessä päättötyön tekijän kanssa. Ohjaaja hoitaa yhteydenotot ja aikataulujen tiedottamisen ulkopuoliselle arvioijalle.

Päättötyön ohjaaja osallistuu tarvittaessa päättötyönäyttelyn suunnitteluun ja ripustamiseen yhdessä päättötyön tekijöiden ja ohjaajien kanssa. Hän on myös paikalla päättötyöiden esittelytilaisuudessa. Esittelytilaisuuden jälkeen päättötyön ohjaaja kirjoittaa oman kirjallisen arvion päättötyöstä.

Kannattaa huomioida, että ohjaamisen tulee toteutua siten, että päättötyön tekijä saa työskennellä itsenäisesti ja kantaa vastuun tekemistään taiteellisista ja muista ratkaisuista. Toisaalta ohjaajan tulee huolehtia siitä, ettei päättötyön tekijä koe jäävänsä yksin työnsä kanssa – eli ohjaamista apua ja neuvoja antaen, mutta itsenäisyyttä ja tekijän näkemystä kunnioittaen!

PÄÄTTÖTYÖN OHJAAMISESTA MAKSETTAVA KORVAUS

Päättötyön ohjaajan kertakorvaus sovitaan vuosittain erikseen ja se sisältää edellä mainitut tehtävät. Vuonna 2008 korvaus oli 80 euroa / ohjattu päättötyö. Päättötyön ohjaaminen tapahtuu opettajan työpajaryhmän kokoontumisaikana siten että se ei vie kohtuuttomasti aikaa tai huomiota muilta työpajalaisilta. Ohjaajan harkinnan mukaan ohjausta voi antaa myös muina aikoina em. korvauksen puitteissa.

PÄÄTTÖTYÖN ULKOPUOLISEN ARVIOIJAN TEHTÄVÄT JA KORVAUS

Päättötyön ulkopuolinen arvioija on päättötyön edustaman taiteenalan ammattilainen, joka arvioi päättötyön numeroin (1-5) sekä kirjallisesti huomioiden päättötyön arviointikriteerit. Katso tarkemmin luku PÄÄTTÖTYÖN ARVIOINTI.

Ulkopuoliselle arvioijalle maksetaan arviointityöstä kertakorvaus, joka sovitaan vuosittain erikseen sekä kohtuulliset matkakustannukset. Vuonna 2008 korvaus oli 50 euroa / arvioitu päättötyö.

PÄÄTTÖTYÖN ARVIOINTI

Päättötyössä arvioinnin kohteena on taiteellinen työ ja siihen liittyvä kirjallinen osa eli portfolio. Huomion kohteena on myös oppilaan kyky esitellä ja arvioida omaa työprosessiaan ja päättötyötään. Lisäksi huomioidaan oppilaan osallistuminen päättötyöryhmän toimintaan.

Päättötyön portfolio on taiteellista työtä täydentävä ja kokoava sekä omaa ajattelua selkiyttävä osio. Se voi olla myös oleellinen taiteellista työtä selventävänä tai työskentelyprosessia selittävänä osiona. Portfolio ilmentää tekijänsä valmiuksia itsearviointiin. Portfoliossa tekijä esittelee työskentelyprosessinsa vaiheet ensi ideasta valmiiseen työhön. Portfolion tarkoitus on, että päättötyön tekijä palaa valmiin työn äärellä arvioimaan työskentelyprosessia ja sen onnistumista sekä päättötyön antia itselleen.

Portfolion muodosta ja sisällöstä annettuihin ohjeisiin voi tutustua perusteellisemmin oppilaille tarkoitetuissa päättötyöohjeissa.

Päättötyön arvioi **kaksi arvioijaa** numeroin (1-5). Toinen arvioija on päättötyön ohjaaja ja toinen ulkopuolinen arvioija, joka on työn edustaman kuvataiteen alan ammattilainen. Arvioijat tutustuvat päättötyöhön päättötyönäyttelyssä ennen esittelytilaisuutta. Esittelytilaisuuden jälkeen arvioijat antavat numeroarvosanat ja kirjalliset arviot. Rehtori voi tarvittaessa osoittaa kolmannen arvioijan, jos numeroarvosanasta tarvitaan neuvonpitoa.

Numeroarviointi näkyy päättötodistuksessa ja kirjalliset arviot ovat todistuksen liitteenä.

Arvioinnin tehtävä on innostaa ja kannustaa nuorta jatkamaan kuvataideharrastusta sekä auttaa kehittymään kuvantekijänä.

PÄÄTTÖTYÖRYHMÄ

Päättötyöryhmään osallistuvat kaikki kunakin vuonna päättötyötä tekevät oppilaat. Päättötyöryhmän vetäjä suunnittelee aikataulun ja tiedottaa tapaamisista oppilaille. Päättötyöryhmään osallistuminen on pakollista.

Ryhmässä päättötöiden tekijät tutustuvat päättötyökäytäntöihin ja aiempien vuosien päättötyökokemuksiin. Tapaamisissa laaditaan työsuunnitelmia, pidetään välikritiikkejä sekä työstetään portfolioita kevätlukukauden aikana. Ryhmä tekee taidenäyttelyretken Helsinkiin loppukevällä.

Päättötyöryhmän vetäjä suunnittelee ja organisoii yhdessä oppilaiden ja päättötöiden ohjaajien kanssa päättötyönäyttely ja päättötöiden esittelytilaisuuden.

PÄÄTTÖTYÖN NUMEROARVIOINNIN ARVIOINTIKRITEERIT

Arviointiasteikko on erinomainen (5), kiitettävä (4), hyvä (3), tyydyttävä (2) ja hyväksytty (1). Arvosanojen 5, 3 ja 1 arviointikriteerit ovat alla, arvosana 4 ja 2 asettuvat näiden välimaastoon.

Erinomainen (5)

Työ on erinomainen kokonaisuus, joka kertoo tekijän itsenäisestä ajattelusta, luovuudesta ja ilmaisuvoimasta. Tekijä esittää vakuuttavasti oman näkökulmansa. Oppilas on sitoutunut työskentelyprosessiin ja pitää aktiivisesti työpäiväkirjaa. Oppilas kykenee arvioimaan työtään ja työskentelyään. Suunnittelu- ja työskentelyprosessi sekä materiaalien ja tekniikoiden käyttö ovat erinomaisessa suhteessa aiheen valintaan.

Kiitettävä (4)

Hyvä (3)

Työ on hyvä kokonaisuus. Oppilas hallitsee käyttämänsä materiaalit ja tekniikat. Kuvalliset ratkaisut ovat persoonalliset ja tarkoituksenmukaiset. Oppilas ottaa vastuun työskentelystään ja pysyy aikataulussa. Hän pitää työpäiväkirjaa. Oppilas kykenee arvioimaan omaa työtään ja työskentelyään. Suunnittelu- ja työskentelyprosessi sekä materiaalien ja tekniikoiden käyttö ovat onnistuneessa suhteessa aiheen valintaan.

Tyydyttävä (2)

Hyväksytty (1)

Päättötyö on suppea. Käytetyt materiaalit ja tekniikat sekä kuvallisten keinojen käyttö on rajoittunutta ja suppeaa. Oppilas on sitoutunut heikosti suunnittelu- ja työskentelyprosessiin ja työpäiväkirjan pitäminen on satunnaista. Työssä on kuitenkin hyviä omakohtaisia havaintoja ja näkökulmia.

PÄÄTTÖTYÖNÄYTTELY JA PÄÄTTÖTÖIDEN ESITTELYTILAISUUS

Päättötyönäyttely järjestetään kevätlukukauden lopussa. Päättötyönäyttelyn suunnittelevat ja toteuttavat yhteistyössä päättötyöryhmän vetäjä, päättötöiden tekijät ja tarvittaessa päättötöiden ohjaajat.

Päättötöiden tekijät esittelevät työnsä näyttelyn yhteydessä järjestettävässä päättötöiden esittelytilaisuudessa. **Esittely tarkoittaa päättötyön tekijän lyhyehköä (10-15 min.) puheenvuoroa, jossa hän kertoo päättötyönsä vaiheista.** Paikalla ovat päättötyön ohjaaja, ja ulkopuolinen arvioija. Esittelytilaisuus on keskusteleva – ohjaajan ja arvioijan toivotaan esittävän selventäviä kysymyksiä tarpeen mukaan. Esittely vaikuttaa työstä annettavaan arvosanaan.

ARVOSANAN KOROTTAMINEN JA ARVIOINNIN OIKAISEMINEN

Arvosanan korottamisessa ja arvioinnin oikaisemisessa noudatetaan valtakunnallisia ohjeita, jotka on määritellyt asetuksessa taiteen perusopetuksesta 6.11.1998/813. Arvosanan korottamista tai oikaisua haetaan kirjallisesti rehtorilta viimeistään kuukauden kuluessa siitä, kun olet saanut tiedon arvosanasta.

PÄÄTTÖTYÖN JÄLKEEN?

Halutessaan oppilas voi jatkaa kuvataidekouluopintoja vielä päättötyön tekemisen jälkeen.

YHTEYSTIETOJA

Lohjanseudun kuvataidekoulu 019 312 366

Päättötyöryhmän vetäjä Satu Kallio 050 3788 358